

DÜNYA

Tokayev Rusiyanı Türk Dövlətləri Təşkilatına çağırır

Oktyabr 30, 2026

Qırğızıstan prezidenti S.Japarov, Qazaxıstan prezidenti K.J.Tokayev, Türkiyə prezidenti R.T.Ərdoğan, Özbəkistan prezidenti Ş.Mirziyoyev və Azərbaycan xarici işlər naziri C.Bayramov Ankarada keçirilən Türk Dövlətləri Təşkilatının sammitində birgə fotosəkil çəkdirirlər.

Qazaxıstan prezidenti **Kasım-Jomart Tokayev** Rusiyanın Türk Dövlətləri Təşkilatının (TDT) "TDT+" formatına cəlb olunmasını və ya bu qurumda ona müşahidəçi statusunun verilməsini təklif edib. O, bu təkliflə oktyabrın 30-da TDT-nin Ankarada keçirilən 13-cü Zirvə toplantısında çıxış edib.

"Təşkilatımızın nüfuzunu artırmaq məqsədilə Rusiyanın niyyətinə müsbət yanaşılması və ona bu formata qoşulmağın, yaxud TDT-nin fəaliyyətində müşahidəçi qismində

iştirakın təklif olunması düzgün və ədalətli qərar olardı", – Tokayev bildirib.

Qazaxıstan prezidentinin sözlərinə görə, Rusiya "əsrilər boyu türk dünyası ilə sıx əlaqələr saxlayıb" və onun ərazisində tarixən bir çox türk xalqlarının nümayəndələri yaşayıb. O, ölkəsinin Rusiyanın irəli sürdüyü "Altay – türk sivilizasiyasının beşiyi" layihəsini dəstəklədiyini də vurğulayıb.

Bu ilin mayında TDT-nin Türküstanda keçirilən qeyri-rəsmi sammitində Tokayev Türkiyənin "TDT+" formatının yaradılması təşəbbüsünü dəstəkləmişdi. Bu format quruma üzv olmayan dövlətlər və beynəlxalq təşkilatlarla əməkdaşlığın genişləndirilməsini nəzərdə tutur.

Rusiya bundan əvvəl də təşkilata qoşulmaqda maraqlı olduğunu bildirmişdi. 2016-cı ilin iyulunda xarici işlər naziri **Sergey Lavrov** bəyan etmişdi ki, qaydalar dəyişərsə, Moskva Türkdilli Dövlətlərin Əməkdaşlıq Şurasına üzvlük imkanını nəzərdən keçirməyə hazırdır. Sonradan həmin qurum Türk Dövlətləri Təşkilatına (TDT) çevrilib.

2025-ci ilin mayında qazaxıstanlı ictimai xadim **Serikjan Mambetalin** bildirib ki, TDT-nin keçmiş baş katibi Bağdad Amreyev ona Rusiyanın təşkilata üzv olmaq niyyətindən danışmış. Mambetalinin iddiasına görə, Amreyev deyib ki, Rusiyanın üzvlük müraciəti yalnız tatar dili bu ölkədə ikinci dövlət dili statusu alarsa, baş tuta bilər. Bu məlumata nə TDT, nə də Moskva rəsmi münasibət bildirib.

Hazırda TDT-yə Qazaxıstan, Qırğızıstan, Özbəkistan, Azərbaycan və Türkiyə daxildir. Türkmənistan, Macarıstan və beynəlxalq aləmdə tanınmamış Şimali Kipr Türk Respublikası isə təşkilatda müşahidəçi statusuna malikdir.

Buna da bax:

■ Türk Dövlətləri Təşkilatı regional güc ola biləcəkmi? - 'Bu, Rusiyanı narahat edəcək'

Özbəkistan əlifbası dəyişir – Ş, Ç, Ö və Ğ hərfləri gəlir

Türkiyə niyə Orta Asiyaya 'Türküstan' deyir? - Dərsliklərdə adlar dəyişdi